

anadolu edebiyat dergileri sempozyumu

27-30 Haziran 2002

2003 - 2002 - 2001

2000 - 1999 - 1998

1997 - 1996 - 1995

anadolu edebiyat dergileri

çocuk sanat atölyeleri

erdal alova şiir atölyesi

alain valtaz heykel
atölyesi

dijital sanat atölyeleri

klasik müzik konseri

gümüşlük tiyatro günleri

Anadolu Edebiyat Dergileri Projesi • Anadolu Edebiyat Dergileri Forum

Gümüşlük Akademisi tarafından düzenlenen "Anadolu Edebiyatı Dergileri Toplantısı", 27-30 Haziran 2002 tarihlerinde gerçekleştirildi. Toplantıya, Türkiye'nin 16 şehrinde yayımlanmakta olan edebiyat dergilerinin yöneticileri, sorumlu veya sözcüleri katıldı. Akademisyenler de belirlenen gündemde konuşmalarıyla yer aldılar.

Birinci günün toplantı konusu, "Yoksullardan söz ettiğimizde kimlerden söz ediyoruz? Sözünü ettiğimiz insanlar kendileri hakkında neden açıklamalarda bulunmuyor?" başlığıyla duyurulan yoksulluk-yoksullar ve yoksulluk-edebiyat ilişkisi idi. Boğaziçi Üniversitesi'nden **Ayşe Buğra** ve ODTÜ'den **Oğuz Işık**'ın konuşmacı olarak katıldığı oturumu **A. Hicri İzgören** yönetti.

Ayşe Buğra 19. ve 20. yüzyıllar ile günümüzde yoksulluğun nasıl tanımlandığını aktararak tanımlardaki farklı "tavırlara" dikkat çekti. Türkiye'de özellikle 1980'den beri yoksulluk algısına ve yoksulların durumuna ilişkin farklı tavırların "muhafazakar", "liberal" ve "sosyal demokrat" kesimler

tarafından dile getirildiğini söyleyen Buğra, sosyal demokratların "baş etme stratejileri"ne dikkat çekti. Bu arada yoksulların yoksulluğu "sessizlik" olarak tanımladıklarını belirterek "Sesle görünür hâle gelen yoksulluğun edebiyatla derinden ilişkisi vardır" dedi.

Oğuz Işık, Melih Pınarcıoğlu ile

gerçekleştirdikleri bir çalışmadan yola çıkarak, Türkiye'de gecekondulaşmanın ürettiği yoksulluk durumunu, "nöbetleşe yoksulluk" olarak tanımladıklarını belirtti. 1980 öncesi ve sonrası, Türkiye "burjuvazisi"ni karşılaştıran Işık, yeni burjuvaziyi "küstah, kural tanımaz, gösterişçi" diye nitelendirip, "nöbetleşe yoksulluğu", "yoksulluğun bir sonraki kuşağa devredilerek onun üzerinden yükselme" şeklinde tanımladı.

Günün ikinci oturumunda, toplantıya misafir olan **İlhan Berk**, Ayşe Buğra'nın yoksulluğun görünür kıldığı durum olarak belirlediği "sessizlik"i kendi şiirlerinde nasıl dönüştürdüğünü anlattı. **Latife Tekin**, yoksulluğun edebî bir metne dönüştürülme sürecinde karşılaşılan ifade sorununa dikkat çekerek, "yoksullarla zenginler farklı dilleri kullanıyorlar. Susan yoksullar için edebiyat bir aracı, tercüman olabilir" demekle birlikte yazılan ve yaşanan yoksulluk arasındaki çıkmazı, "onlarla bizim aramızda bir iletişim kurulacağına inanmıyorum" diyerek belirginleştirdi. Bu oturumda söz alan katılımcılar, yoksulluk ve edebiyat ilişkisi üzerine görüşlerini aktardılar.

İkinci günün "yoksulların kentlerde ve kırsal alanlarda kendilerini nasıl taşıdıklarına dair sezebildiklerimiz. Bu tartışmadan ne umuyoruz?" konulu oturumunu **Ramis Dara** yönetti. Tamamen dergicilerin söz aldığı bu oturumda, kapanan *Eşik* dergisi adına Kayseri'den katılan **İbrahim Berksoy**, "Başarısızlık, yoksulluk değil, yoksunluk belirtisidir. Dünyayı estetik olarak kurmak söz konusu olduğunda, baş etmekten değil var etmekten söz edilebilir" dedi. Toplantıya Antalya'dan katılan **Ahmet Tüzün**, bir "insanlık durumu" olarak yoksulluğu edebiyata taşımadaki olası sorunlardan söz açtı. *Kavram Karmaşa* adına Kayseri'den katılan **Halim Şafak**, bu noktada "ötekileşme" sorununun ortaya çıktığını savundu. **Ayşe Buğra**, edebiyatçının günümüzdeki yoksulluk algısının **Orhan Kemal** veya **Fakir Baykurt** algısı olamayacağını belirterek, durum karşısında yeni bir algı gerektiğini vurguladı.

Anadolu'daki edebiyat dergilerinin yoksulluk karşısındaki tavırlarının belirginleştirilmesi amacıyla söz alan katılımcılar, kendi yayın organlarıyla yoksulluk arasında ilişki kurdular.

Günün ikinci oturumu, buraya bağlantılı olarak sürdürüldü. Bu oturumda,

"Merkez ve çevre, taşra ve metropol, bu yeni kavramlar ile "Anadolu" kavramı arasında nasıl bir ilişki var? Anadolu Edebiyat Dergiciliği Tarihi ve Sorunları mı yoksa yeni bir içerik ve yeni bir adlandırma mı?"sorularının cevapları arandı.

Toplantıya katılan bütün dergiciler, dergilerini tanıtıp, karşılaştıkları sorunları dile getirdiler. **Kerim Dönmez**, **Müslüm Kabadayı** (*Amik-Hatay*), **Zeki Oğuz** (*Çalı-Konya*), **Ali Ozanemre** (*Söylem-Adana*), **Adnan Gül** (*Aykırı Sanat-Adana*), **Ahmet Çakmak** (*Amida-Diyarbakır*), **Talat Avcı** (*Beşparmak-Söke*), **Mehmet Tosun** (*Bahçe-Antalya*), **Hüseyin Cahit Kerse** (*S'imge-Antalya*), **Mevlana İdris** (*İkinci Yazıları-Kahramanmaraş*), **Erdoğan Erdem** (*Gediz-Manisa*), **Yüksel Andız** (*Düşlük-Antalya*), **Hasan Hüseyin Gündüzalp** (*Lül-Adana*), **Selçuk Küpçük** (*Kum Yazıları-Ordu*), **Mehmet Sarsmaz** (*Yenibinyıl Şiir-İzmir*), **Bayram Balcı**, **Selçuk Yamen** (*ağır ol bay düzyazı-İstanbul*), **Halim Şafak** (*Kavram Karmaşa-Kayseri*), **Tuncer Uçarol** (*Kum-Ankara*), **Ramis Dara** (*Akatalpa-Bursa*), **Rıdvan Tarhan** (*Tigris-Diyarbakır*) ve **Sevda Özbek Kaya** (*Aksan-Diyarbakır*) dergileri adına söz alarak, sorunlarını ve önerilerini aktardılar.

Katılımcılardan bazıları, "Anadolu" dergiciliği belirlemesini "merkez-çevre" bağlamında düşünerek reddettiklerini söylerken bazıları da edebiyat dergileri ile edebiyat iktidarları arasındaki ilişkiye dikkat çekti. Sorunlarda ise, hemen hemen tüm katılımcılar birleşti. Maddî sıkıntılar, kadro ve nitelik, okur oluşturma, dağıtım ortak sorunlar olarak öne çıkarıldı.

Bu sorunların aşılması noktasında getirilen öneriler ise şöyle sıralandı:
- Anadolu edebiyat dergilerinin yaşaması için, yayımlandıkları yörelerden ve Kültür Bakanlığından maddî destek sağlamak,
- Dergilerin yayın-dağıtım ve ürün yönünden birbirlerini desteklemesi,
- Buradaki tartışmaları bir kitapta toplayıp, sorunu daha geniş bir okur kitlesine ulaştırma,
- Bazı konularda ortak tavır sergilemek ve destek sağlamak üzere bir "Yerel Dergiler Derneği" kurmak.

- Sorunu gündemde tutabilmek için, bu toplantıların yinelenmesi.

Bu önerilere farklı görüşler eklenerek sorunlar belirginleştirildi. Politik baskılar ve buna bağlı olarak

gelişen sorunlar da dikkat çekilmesi gereken gerçeklerden biri olarak vurgulandı. Diyarbakır'dan katılan dergi yöneticileri "anadilde" yayım yapamamanın hem kendi bölgeleri hem de diğer bölgelerde yaşayan edebiyatçıların temel bir sorunu olduğunu ifade ettiler ve toplantıya katılan dergi yöneticilerini bu konuda tavır almaya çağırdılar. İlk önerideki Kültür Bakanlığı desteği, bazı dergiciler tarafından eleştirilirken kaynak temini yönünde dergilerin öncelikle yayımlandıkları yörelerden yararlanması görüşü benimsendi.

Son önerinin hemen sahiplenilmesi, toplantının verimliliğinin bir işaretiydi. Toplantıya Antalya'dan katılan dergicilerden **Ahmet Tüzün** ve **Mehmet Tosun**, gelecek toplantının Antalya'da yapılabileceğini, bunun için girişimlerde bulunabileceklerini belirttiler. Gelecek toplantının 2003 Şubat ayında Antalya'da yeni ve farklı katılımcılarla düzenlenmesi kararlaştırıldı.

Gümüşlük Akademisi'nde gerçekleştirilen buluşmanın üçüncü günü, Bodrum'daki tarihsel ve doğal zenginliklerin tanıtımına ayrıldı.

Toplantının son gününde, "Sorunlarımızı aşma doğrultusunda neler yapabiliriz?" sorusu, Gümüşlük Akademisi'nin projesini oluşturduğu "Anadolu Edebiyat Dergiciliği"ne ayrıldı. Toplantıyı yöneten ve projenin danışmanlarından olan **Mehmet Can**

Doğan (Gazi Üniv.), Anadolu kavramından ne anlaşıldığını açarak Anadolu'daki edebiyat dergilerinin tarihine dikkat çekti. Bu zengin birikimin, ülkemizin kültürel dokularının örülmesindeki önemine değinen Doğan, "Anadolu Edebiyat dergiciliği"nin derli toplu olarak değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan projeyi tanıttı ve projenin amacını şöyle aktardı: "Kısa ya da uzun vadede, Türkçe'nin, Türk Edebiyatı'nın birikim ve değerlerinin gün yüzüne çıkmasını sağlamak, daha sonraki araştırmacılar için araştırma malzemesi sunmak, yarattığımız değerlerin bilince çıkmasını gerçekleştirmek; konusunda bilgi bankası oluşturmanın başlangıcını yapmak; Anadolu dergiciliğini arşiv ve belgesel çalışmalarla kalıcı kılmak".

*Proje Danışma Kurulu üyesi Mehmet Can Doğan tarafından kaleme alınmıştır.
Gümüşlük Haziran 2002*

Anadolu Edebiyat Dergileri Projesi • Anadolu Edebiyat Dergileri Forum

Lütfen, bölgenizde çıkan, çıkmakta olan dergileri verilen örneğe göre tanıtırınız.

Gazete/Dergi: Dergi

Adı: Son Duvar

Niteliği: "Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi"

Periyodu: Aylık

Yay. İl: Ankara

İlçe: Merkez

Yay. Kuruluşu: ANKA Yayıncılık Tic. Ltd Şti.

Basıldığı Matbaa: Paylaşım Basım Sanayii Tic. Ltd Şti. **ISSN (varsa):** 1301-2444

Fiyatı: 200.000 TL (İlk sayı)-350.000 TL (Son sayı)

Sayfa Boyutu: 30x21

Sayfa Sayısı: Kırk sekiz sayfa

Ekleri: "Aynalar ve Ayrıntılar Albümü": Mehmet S. Fidancı tarafından hazırlanan mensur şiirlerle yorumlanmış tematik fotoğraflar. Sekiz sayfa ve renkli basılı. (İlk dört sayıda)

Kuruluş Tarihi: Mart 1997

Kurucuları: Celâlettin Çevik, Adem Konan, Mehmet S. Fidancı, Mehmet Can Doğan.

İmtiyaz Sahibi: Yahya Kemal Coşkun

Sorumlu Yazı İşleri Md.: Hulusi Söğütlü

Genel Yayın Yönetmeni: Adem Konan (İlk dört sayı)-Mehmet Can Doğan (5.-16. sayılar)

Yayın Koordinatörü: Celâlettin Çevik

Görsel Düzenleme: Fidancı Tasarım

Başyazar (varsa): Yok.

Devamlı Yazarları: Mehmet Can Doğan, Mehmet S. Fidancı, Ahmet İnam, M. Naci Bostancı, Cengizhan Orakçı, Şenol Bezci, Hakan Sazyek, Ahmet Karataş, Süheylâ Dönmez, Vahide Bilgi, İter Kalkancı, Murat Çağlar, Eugène Ionesco (çeviri: Halil Can), Ergin Çiftçi (hikâyeleriyle).

Devamlı Şairleri: Mehmet S. Fidancı, Gül Demirer, Mehmet Can Doğan, Celâlettin Çevik, Cemal Sayan, Adem Konan, Fırat Caner.

Kapanış Tarihi: Ağustos 1998

Kapanış Nedeni: Dergiyi finanse eden şirket yöneticileri arasındaki anlaşmazlık.

Yayın Sıklığı: Ayda bir. (Kapandıktan sonra yeniden çıkmışsa belirtiniz.)

Bilinen Sayıları: 16 sayı

Tiraj: 800-1000

Bulunduğu Yer: Türkiye'deki 450 yerel halk kütüphanesi.

Tamamlayıcı Bilgiler ve Değerlendirme: "Son Duvar"; kuşatıcı, kapsayıcı bir kültür sanat ve edebiyat dergisidir. Edebiyat, sinema, müzik ve çizgi roman alanlarında telif ve çeviri yazılar yayımlanan dergide, kültürel sorunlar üzerine de yazılar yer almıştır. Derginin her sayısında, uzun bir söyleşi ve söyleşi yapılan kişinin eserleri üzerine ciddi değerlendirme yazıları vardır. Ahmet İnam, Haydar Ergülen, Emine Işınsoy, Orhan Alkaya, M. Kayahan Özgül, Mahzunî Şerif, Yavuz Bingöl, Ahmet Altan ve Ümit Kıvanç söyleşi yapılan isimlerdir. Başta Eugène Ionesco, John Fowles ve Friedrich Dürrenmatt'tan yapılanlar olmak üzere çeviriler özenle seçilmiştir. Her sayıda kitap ve dergi değerlendirme yazıları ile dergiye canlılık kazandırılmıştır. "Bellek" sayfalarında, Arap alfabesinin kullanıldığı yıllarda yayımlanan yazılardan transkribe edilmiş metinler bulunmaktadır. Postmodernizm, kurmaca-öte kurmaca, şiir ve sorunları üzerine yazılanlar derginin duruşunu somutlaştırmaktadır. "Son Duvar", geniş açılımlı, farklı imzalara metin değeri gözeterek yer veren, içeriğiyle/duruşuyla olduğu kadar ebadı ve görselliğiyle dikkat çeken bir dergidir.

Anadolu Edebiyat Dergileri Projesi • Anadolu Edebiyat Dergileri Forum

10.05.2005 tarihinde güncellenmiştir

E-mail:

Beni haberdar et

GÜMÜŞLÜK AKADEMİSİ Sanat, Kültür, Ekoloji ve Bilimsel Araştırma Merkezi Vakfı
Gümüşlük - Bodrum, Muğla / Türkiye Tel:0 252 394 43 01 - 0 252 394 43 02